

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός Γνωμοδότησης 92/2023

ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Τμήμα Δ΄

Συνεδρίαση της 27^{ης} Ιουνίου 2023

Σύνθεση:

Προεδρεύων: Αντώνιος Τατσόπουλος Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ..

Μέλη: Ελένη Πασαμιχάλη, Δημήτριος Κατωπόδης, Αναστασία Ζαφειριάδου, Φωτεινή Δεδούση, Διονύσιος Κολοβός, Σταυρούλα Μπανάκου, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Αριθμός Ερωτήματος: Το έγγραφο με αριθμό πρωτοκόλλου Φ.601.4/10/287031/Σ.1292/11.5.2023 του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας Γενικό Επιτελείο Ναυτικού - Ε΄ Κλάδος (Εφοδιασμός- Συμβάσεις- Χρηματικό) - Διεύθυνση Ε2 (Συμβάσεις) -Τμήμα Ι (Στρατιωτικός Εξοπλισμός).

Περίληψη Ερωτήματος: Ερωτάται, εάν οι συμβάσεις που έχει συνάψει το Πολεμικό Ναυτικό την 1^η Μαρτίου 2023 με τους εργαζόμενους της πρώην Διεύθυνσης Τροχαίου Υλικού του οικονομικού φορέα «ΕΝΑΕ Α.Ε.» στο πλαίσιο των διατάξεων του άρθρου 26 παρ.8 και 9 του ν.4258/2014, έχουν αναδρομική ισχύ από την 1^η Φεβρουαρίου 2023, λαμβάνοντας υπόψη:

Α. Το εδάφιο β΄ της παραγράφου 9 του άρθρου 26 του ν.4258/2014, σύμφωνα με το οποίο: «Το Πολεμικό Ναυτικό συμβάλλεται από 1^η Φεβρουαρίου 2023, με πρώην εργαζόμενους της ΕΝΑΕ και με τρίτους εργαζόμενους, εκτός της ΕΝΑΕ, με συμβάσεις ορισμένου χρόνου, προκειμένου να παράσχουν τις απαιτούμενες

υπηρεσίες, για τη συντήρηση και την υποστήριξη των Υ/Β και των πολεμικών πλοίων του Αρχηγείου Στόλου».

Β. Ότι ο ν. 5024/2023, με το άρθρο 37 παρ. 3 του οποίου προστέθηκαν οι παράγραφοι 8 και 9 στο άρθρο 26 του ν. 4258/2014, τέθηκε σε ισχύ στις 24 Φεβρουαρίου 2023.

Γ. Το γεγονός ότι οι συγκεκριμένοι εργαζόμενοι παρείχαν αδιαλείπτως τις οικείες υπηρεσίες κατά το μήνα Φεβρουάριο του 2023.

Στο πιο πάνω ερώτημα, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Δ') γνωμοδότησε ως εξής:

Ιστορικό

Από το παραπάνω έγγραφο ερώτημα και από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτουν τα εξής:

1. Την 1^η Μαρτίου 2023 το Πολεμικό Ναυτικό (Π.Ν.), ως ειδικός εκπρόσωπος του Ελληνικού Δημοσίου σύμφωνα με την παράγραφο 9β του άρθρου 26 του ν. 4258/2014 (Α' 94), προέβη στη σύναψη εξακοσίων δεκαπέντε (615) ατομικών συμβάσεων εργασίας δίμηνης διάρκειας, εκ των οποίων πενήντα επτά (57) με εργαζόμενους της πρώην Διεύθυνσης Τροχαίου Υλικού του οικονομικού φορέα «ΕΝΑΕ Α.Ε.». Οι συμβάσεις έχουν λήξει στις 30.4.2023.

2. Στις 3 Μαρτίου 2023 ο Σύνδεσμος Εργαζομένων Ναυστάθμων Σαλαμίνας-Χανίων και λοιπών Υπηρεσιών Πολεμικού Ναυτικού απέστειλε επιστολή στο Π.Ν αναφέροντας τα εξής: «...κατόπιν γνωστοποίησης της σύμβασης που επρόκειτο να υπογράψουν οι εργαζόμενοι σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 26 του ν. 4258/2014 και τροποποιήσεων αυτού, ενημερωθήκαμε πως η ισχύς της νέας σύμβασης άρχεται από 1/3/2023 και λήγει την 30/4/2023. Θα θέλαμε να σας ενημερώσουμε πως οι εργαζόμενοι της πρώην Δνσης Τροχαίου Υλικού των ΕΝΑΕ που απασχολούνται στο Πολεμικό Ναυτικό εξακολουθούν και μετά την 31/1/2023 για το διάστημα από 1 Φεβρουαρίου 2023 έως σήμερα να

εργάζονται και να παρέχουν τις υπηρεσίες τους στο Π.Ν κατόπιν εντολής των Υπευθύνων του Πολεμικού Ναυτικού (σε αντίθεση με τους εργαζόμενους των ΕΝΑΕ που τον μήνα Φεβρουάριο δεν παρείχαν τις υπηρεσίες τους για το ΠΝ λόγω απόλυσής τους από την ΕΝΑΕ). Παρακαλούμε όπως μας ενημερώσετε για ποιο λόγο η νέα σύμβαση των εν λόγω εργαζομένων δεν έχει ισχύ από 1 Φεβρουαρίου 2023 ενώ εργαζόντουσαν κανονικά τον μήνα αυτό στα τμήματα που έχουν τοποθετηθεί. Εφόσον δεν υπάρχει σύμβαση για το διάστημα από 1 Φεβρουαρίου έως 28 Φεβρουαρίου 2023 πως θα καταβληθεί ο δεδουλευμένος μισθός του μηνός Φεβρουαρίου καθώς και τα ένημα αυτών...».

3. Κατόπιν των ανωτέρω, δυνάμει του με αριθμό πρωτοκόλλου Φ.601.4/10/287031/Σ.1292/11.5.2023 εγγράφου του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας Γενικό Επιτελείο Ναυτικού Ε' Κλάδος-Διεύθυνση Ε2-Τμήμα Ι Στρατιωτικού Εξοπλισμού, υποβλήθηκε στο Γραφείο μας το ως άνω ερώτημα.

Νομοθετικό πλαίσιο.

4. Στις διατάξεις των άρθρων 2, 158, 159 παρ.1, 180 και 183 του Αστικού Κώδικα (Α.Κ.) ορίζονται τ' ακόλουθα:

Άρθρο 2: «Ο νόμος ορίζει για το μέλλον, δεν έχει αναδρομική ισχύ και διατηρεί την ισχύ του εφόσον άλλος κανόνας δικαίου δεν τον καταργήσει ρητά ή σιωπηρά».

Άρθρο 158: «Η τήρηση τύπου για τη δικαιοπραξία απαιτείται μόνο όπου το ορίζει ο νόμος».

Άρθρο 159 παρ.1: «Δικαιοπραξία για την οποία δεν τηρήθηκε ο τύπος που απαιτεί ο νόμος, εφόσον δεν ορίζεται το αντίθετο, είναι άκυρη...».

Άρθρο 180: «Η άκυρη δικαιοπραξία θεωρείται σαν να μην έγινε».

Άρθρο 183: « Επικύρωση άκυρης δικαιοπραξίας ισχύει σαν νέα κατάρτισή της. Αν οι συμβαλλόμενοι επικυρώσουν άκυρη σύμβαση, σε περίπτωση αμφιβολίας, δημιουργείται αμοιβαία μεταξύ τους υποχρέωση για κάθε παροχή που θα όφειλαν, αν η συμφωνία ήταν έγκυρη από την αρχή.»

5. Στα άρθρα 130 εδάφιο α' και 135 εδάφιο α' του ν. 4270/2014 (Α'143) «Δημόσιο Λογιστικό», προβλέπονται τα εξής:

Άρθρο 130: «Για το κύρος σύμβασης του Δημοσίου με αντικείμενο αξίας μεγαλύτερης των δύο χιλιάδων πεντακοσίων (2.500) ευρώ ή που γεννά διαρκή υποχρέωση αυτού, απαιτείται η κατάρτισή της να γίνει με ιδιωτικό τουλάχιστον έγγραφο.».

Άρθρο 135: «Η καθ' οιονδήποτε τρόπο παραβίαση των διατάξεων των άρθρων 129 έως και 134 επάγεται την απόλυτη ακυρότητα της σύμβασης. ...».

6. Στις παραγράφους 8 και 9 του άρθρου 26 του ν. 4258/2014 (Α' 94), οι οποίες προστέθηκαν με το άρθρο 37 παρ.3 του ν. 5024/2023 (Α'41), ορίζονται τα εξής: « 8. Για τα Υ/Β «ΠΙΠΙΝΟΣ», «ΜΑΤΡΩΖΟΣ», «ΚΑΤΣΩΝΗΣ» και «ΩΚΕΑΝΟΣ», τα οποία ανήκουν κατά κυριότητα στο ελληνικό δημόσιο και τα οποία παραλαμβάνονται αυτοδίκαια, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρ. 5Α, καθώς και για τα πλοία του Αρχηγείου Στόλου, το ελληνικό δημόσιο, στο πλαίσιο του δικαιώματός του, νομής και κατοχής σε αυτά, προκειμένου να συνεχιστεί η αδιάλειπτη συντήρηση και υποστήριξη αυτών και για την κάλυψη των τεχνικών αναγκών των Υ/Β, και με σκοπό τη διατήρηση της επιχειρησιακής ετοιμότητάς τους, αναθέτει στο Πολεμικό Ναυτικό την αξιοποίηση των αναγκαίων πιστώσεων, που διατίθενται από πιστώσεις του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, για το χρονικό διάστημα από 1ης Φεβρουαρίου 2023 έως την 30ή Ιουνίου 2023.

9. Οι υπηρεσίες συντήρησης και υποστήριξης των πολεμικών πλοίων της παρ. 8, παρέχονται ως εξής:

α. Οι εργασίες συντήρησης και υποστήριξης εκτελούνται από στελέχη του Πολεμικού Ναυτικού, πρώην εργαζομένους της ΕΝΑΕ, τρίτους εργαζόμενους και τους αναγκαίους υπεργολάβους, σε εγκαταστάσεις του Πολεμικού Ναυτικού, καθώς και σε εγκαταστάσεις και με κινητό εξοπλισμό της ΕΝΑΕ, ή του οικονομικού φορέα, στον οποίο μεταβιβάζεται το ενεργητικό της ΕΝΑΕ, στο πλαίσιο της ειδικής διαχείρισης, που δύναται να χρησιμοποιεί το Πολεμικό Ναυτικό, έως την 30ή Ιουνίου 2023.

β. Το Πολεμικό Ναυτικό συμβάλλεται από 1η Φεβρουαρίου 2023, με πρώην εργαζομένους της ΕΝΑΕ και με τρίτους εργαζόμενους, εκτός της ΕΝΑΕ, με συμβάσεις ορισμένου χρόνου, προκειμένου να παράσχουν τις απαιτούμενες υπηρεσίες, για τη συντήρηση και την υποστήριξη των Υ/Β και των πολεμικών πλοίων του Αρχηγείου Στόλου. Οι συμβάσεις αυτές έχουν μηνιαία ή διμηνιαία διάρκεια και δεν εκτείνονται πέραν της 30ής Ιουνίου 2023. Οι συμβαλλόμενοι

στις ως άνω συμβάσεις ορισμένου χρόνου δύναται να είναι και συνταξιούχοι ή να έχουν υποβάλλει αίτηση συνταξιοδότησης την 1η Φεβρουαρίου 2023, εφόσον κριθούν απαραίτητοι για την εκτέλεση των απαιτούμενων εργασιών συντήρησης και υποστήριξης. Το Πολεμικό Ναυτικό καταβάλλει τις μηνιαίες αμοιβές που συμφωνούνται για κάθε εργαζόμενο, πλέον της αναλογούσας στην αμοιβή ασφαλιστικής εισφοράς ως αποδοχές για την παρεχόμενη εργασία. Οι συμβάσεις με πρώην εργαζομένους της ΕΝΑΕ και τρίτους εργαζομένους δεν δημιουργούν οποιαδήποτε διαδοχή του Πολεμικού Ναυτικού στις απαιτήσεις αυτών έναντι της ΕΝΑΕ. Κατά την αυτοδίκαιη ολοκλήρωση και λύση των συμβάσεων, εφαρμόζεται η παρ. 5Α.

γ.»

7. Στο άρθρο 47 του ν. 5024/2023 (Α'41), ορίζονται τα εξής: «Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις».

Ερμηνεία και εφαρμογή των διατάξεων.

Από τις προπαρατεθείσες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς και σε συνδυασμό μεταξύ τους και από την υπαγωγή σε αυτές των κρίσιμων πραγματικών περιστατικών του ερωτήματος, συνάγονται τα ακόλουθα:

8. Από τα άρθρα 158, 159 παρ.1 και 180 Α.Κ. προκύπτει, ότι η τήρηση τύπου για τη δικαιοπραξία απαιτείται μόνον όπου το ορίζει ο νόμος. Στην περίπτωση αυτή, εάν δεν τηρήθηκε ο απαιτούμενος τύπος, η δικαιοπραξία είναι άκυρη, θεωρείται δε σαν να μην έγινε. Η ακυρότητα δικαιοπραξίας για την οποία δεν τηρήθηκε ο τύπος που επιβάλλει ο νόμος είναι απόλυτη και εξετάζεται και αυτεπάγγελτα από το δικαστήριο (ΑΠ 987/2022, 1311/2022).

9. Από τη διάταξη του άρθρου 130 του ν.4270/2014 συνάγεται ότι σε περίπτωση κατάρτισης σύμβασης διαρκούς χαρακτήρα με το Δημόσιο η τήρηση του έγγραφου τύπου είναι συστατικού χαρακτήρα, με συνέπεια η τυχόν μη τήρηση αυτού να καθιστά τη σχετική σύμβαση, κατ' άρθρο 135 εδάφιο α' του

ν. 4270/2014, απολύτως άκυρη, περαιτέρω δε να θεωρείται και ως μη γενομένη, κατ' άρθρο 180 Α.Κ.

10. Σύμφωνα με τον ερμηνευτικό κανόνα του άρθρου 183 παρ.2 ΑΚ, η επικύρωση από τους συμβαλλομένους άκυρης σύμβασης έχει αναδρομική ενέργεια. Συγκεκριμένα, η διάταξη ορίζει ότι «αν οι συμβαλλόμενοι επικυρώσουν άκυρη σύμβαση, σε περίπτωση αμφιβολίας δημιουργείται αμοιβαία μεταξύ του υποχρέωση για κάθε παροχή που θα οφειλόταν αν η σύμβαση ήταν έγκυρη από την αρχή». Η επικύρωση προϋποθέτει ότι τα μέρη έχουν βούληση επικύρωσης της άκυρης δικαιοπραξίας. Συνεπώς αν αγνοούν την ακυρότητα, δεν χωρεί εφαρμογή του άρθρου 183 ΑΚ. (Δ. Ζερδελής, VI. Επικύρωση άκυρης σύμβασης εργασίας σε Εργατικό Δίκαιο, 5^η έκδοση, 2022, σελίδες 585 – 586 Sakkoulas-Online.gr).

11. Με τον όρο «ισχύς» του νόμου νοείται κυρίως το χρονικό διάστημα κατά το οποίο υφίσταται η νομική ενέργεια του ρυθμιστικού περιεχομένου του νόμου (περίοδος ισχύος). «Έναρξη της ισχύος» είναι το χρονικό σημείο κατά το οποίο εμφανίζεται η νομική ενέργεια και «λήξη» το χρονικό εκείνο σημείο στο οποίο παύει να υπάρχει η εκπορευόμενη από το νόμο ενέργεια. Η ισχύς του νόμου διακρίνεται σε τυπική και ουσιαστική. Η τυπική ισχύς του νόμου αρχίζει από την ημέρα της δημοσίευσής του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η δημοσίευση αποτελεί συστατικό στοιχείο του νόμου, καθώς ο τελευταίος εμφανίζεται στο νομικό κόσμο από και με τη δημοσίευση. Όταν ο νόμος ορίζει ότι η ισχύς του αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (Ε.τ.Κ.), προσδιορίζει ειδικώς ως χρόνο έναρξης της (ουσιαστικής) ισχύος του, τη χρονολογία που φέρει το φύλλο της Ε.τ.Κ, στο οποίο αυτός δημοσιεύεται και καθιστά ως εκ τούτου άμεση την εφαρμογή του δηλαδή την επέλευση των εννόμων συνεπειών των ρυθμίσεών του, εξαιρουμένων τυχόν επιμέρους διατάξεων που περιέχουν διαφορετική πρόβλεψη (ΣΤΕ 1388/2018, 3657/2002). Από την έναρξη της ουσιαστικής ισχύος του ο νόμος γίνεται υποχρεωτικός για όλους και δεν είναι επιτρεπτή η άγνοια των διατάξεών του. Ωστόσο, ο ίδιος ο νόμος μπορεί να ορίζει ως χρόνο έναρξης της ουσιαστικής ισχύος την ημέρα της δημοσίευσης, οπότε τυπική και ουσιαστική ισχύς συμπίπτουν. Η ουσιαστική

ισχύς του όμως μπορεί να αρχίζει και από διάφορο, μεταγενέστερο ή και προγενέστερο χρονικό σημείο (ΝΣΚ 117/2010, 65/2009).

12. Η διάταξη του άρθρου 2 του Α.Κ. προβλέπει ότι ο νόμος ορίζει για το μέλλον, δεν έχει αναδρομική δύναμη και διατηρεί την ισχύ του, εφόσον άλλος κανόνας δικαίου δεν τον καταργήσει ρητά ή σιωπηρά. Η διάταξη αυτή, κατευθυντήριου χαρακτήρα, εκφράζει τη γενικότερη αρχή του δικαίου περί μη αναδρομικότητας των νόμων, που αποβλέπει στην κατά το δυνατό βεβαιότητα των δικαιωμάτων, ασφάλεια των συναλλαγών και σταθερότητα δικαίου. Όμως η αρχή αυτή δεν κατοχυρώνεται από το Σύνταγμα και έτσι η διάταξη αυτή δεν έχει αυξημένη τυπική ισχύ (ΑΠ 74/2020, 1206/2020, 13/2006, ΝΣΚ 19/2022, 55/2018). Επομένως, ο νομοθέτης δεν εμποδίζεται κατ' αρχήν να προσδώσει στο νόμο αναδρομική ισχύ, με μόνο περιορισμό τη μη προσβολή συνταγματικώς προστατευομένων δικαιωμάτων. Στο νόμο μπορεί να δοθεί αναδρομική δύναμη ρητώς ή σιωπηρώς (έμμεσα), όταν από την έννοια και το σκοπό του συνάγεται νομοθετική βούληση περί αναδρομικής ισχύος του, ώστε να ρυθμιστούν και περασμένα γεγονότα ή σχέσεις του παρελθόντος (ΟΛΑΠ 13/2006, ΑΠ 74/2020, 1206/2020, ΝΣΚ 2/2022, 19/2022, 55/2018).

13. Με το εδ. β' της παρ. 9 του άρθρου 26 του ν. 4258/2014, το οποίο προστέθηκε με τη διάταξη του άρθρου 37 παρ. 3 του ν. 5024/2023 (Α'41), ο τυπικός νομοθέτης επέτρεψε στο Π.Ν. να καταρτίσει συμβάσεις παροχής υπηρεσιών, πέραν των άλλων, και με τους εργαζόμενους της πρώην Διεύθυνσης Τροχαίου Υλικού του οικονομικού φορέα ΕΝΑΕ, από 1.2.2023 παρά το δεδομένο ότι το άρθρο 47 του ν. 5024/2023 ορίζει ότι η ισχύς του νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (24.2.2023). Από την ερμηνεία των διατάξεων αυτών συνάγεται ότι η διάταξη του εδ. β' της παρ. 9 του άρθρου 26 του ν. 4258/2015 διαθέτει ουσιαστική ισχύ προγενέστερη της τυπικής της ισχύος του νόμου.

14. Κατόπιν των προαναφερόμενων νομικών παραδοχών, την επισκόπηση των από 1.3.2023 συμβάσεων, ιδιαίτερα δε του 19^ο όρου αυτών, από την οποία προκύπτει ότι τα συμβαλλόμενα μέρη όρισαν ότι η ισχύς της σύμβασης άρχεται την 1^η Μαρτίου 2023, τούτο δε παρά το δεδομένο ότι, σύμφωνα με τα ήδη

εκτεθέντα, αυτή θα μπορούσε να ανατρέξει στην 1^η Φεβρουαρίου 2023, ότι η δίμηνη διάρκεια των από 1^{ης} Μαρτίου 2023 συμβάσεων συνάδει προς τη διάταξη του άρθρου 26 παρ. 9β του ν. 4258/2014 σύμφωνα με την οποία οι συμβάσεις που καταρτίζει το Πολεμικό Ναυτικό κατά το χρονικό διάστημα από 1^η Φεβρουαρίου 2023 έως την 30 Ιουνίου 2023 πρέπει να έχουν «μηνιαία ή διμηνιαία διάρκεια», το Τμήμα κατά πλειοψηφία, η οποία αποτελείται από τους Αντώνιο Τατσόπουλου, Αντιπρόεδρο ΝΣΚ και τους Ελένη Πασαμιχάλη, Αναστασία Ζαφειριάδου, Φωτεινή Δεδούση, Διονύσιο Κολοβό και Σταυρούλα Μπανάκου, Νομικούς Συμβούλους ΝΣΚ (ψηφοί 6), με την οποία συντάσσεται και η εισηγήτρια Μαρία Αποστολίδου, Πάρεδρος ΝΣΚ, γνωμοδοτεί ότι οι συμβάσεις που συνήψε το Πολεμικό Ναυτικό την 1^η Μαρτίου 2023 με τους εργαζόμενους της πρώην Διεύθυνσης Τροχαίου Υλικού του οικονομικού φορέα «ΕΝΑΕ Α.Ε.», στερούνται αναδρομικής ισχύος. Ωστόσο, το Πολεμικό Ναυτικό έχει τη δικαιοπρακτική ικανότητα, κατ' άρθρο 26 παρ. 9β' του ν. 4258/2014, και τη δημοσιονομική δυνατότητα, κατ' άρθρο 26 παρ. 8 του ν. 4258/2014, να συμβληθεί με τους εργαζόμενους της πρώην Διεύθυνσης Τροχαίου Υλικού του οικονομικού φορέα «ΕΝΑΕ Α.Ε.», τηρώντας τον έγγραφο τύπο, ώστε να επικυρωθούν κατ' άρθρο 183 Α.Κ. οι άκυρες συμβάσεις παροχής υπηρεσιών της χρονικής περιόδου από 1^η έως και 28 Φεβρουαρίου 2023, προκειμένου αυτές να καταστούν έγκυρες, διεπόμενες από τους όρους των συμβάσεων που καταρτίστηκαν την 1^η Μαρτίου 2023.

Κατά την γνώμη της μειοψηφίας που διατύπωσε ο Νομικός Σύμβουλος του Κράτους, Δημήτριος Κατωπόδης, κατά την έννοια της διατάξεως της παρ. 3 του άρθρου 37 του ν. 5024/2023 (Α'41), όπως αυτή συνάγεται από την γραμματική διατύπωση και λογική ερμηνεία (*ratio legis*) αυτής, η πρώτη ατομική σύμβαση υπηρεσιών για τη συντήρηση και υποστήριξη των υποβρυχίων και των πολεμικών πλοίων, που συνάπτεται μετά την νομοθετική ισχύ της διατάξεως, (δηλαδή την ημερομηνία δημοσίευσής του νόμου στις 24.2.2023), αναδράμει στις 1.2.2023 προκειμένου να καλύψει τις τυχόν παρασχεθείσες υπηρεσίες από την ημερομηνία αυτή και εντεύθεν.

Στην προκειμένη περίπτωση, στις ατομικές συμβάσεις υπηρεσιών που έχει συνάψει το πολεμικό ναυτικό στις 1.3.2023 με τους εργαζόμενους της πρώην Διεύθυνσης τροχαίου υλικού του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «

Ελληνικά Ναυπηγεία Α.Ε», συνομολογήθηκε ρητώς ότι «η παρούσα σύμβαση...συνάπτεται κατ'εκτέλεση των οριζομένων στο άρθρο 26 του ν. 4258/ 2014 (Α'94), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με το άρθρο 37 του ν. 5024 /2023 (Α'41).» Με την ρήτρα αυτή της συμβάσεως το περιεχόμενο της ως άνω διατάξεως κατέστη περιεχόμενό της και επομένως η σύναψη της εν λόγω συμβάσεως αναδράμει στις 1.2.2023, προκειμένου να καλύψει τυχόν παρασχεθείσα υπηρεσία από 1.2.2023 έως 28.2.2023.

Η αναδρομή αυτή της πρώτης, μετά την ισχύ της ως άνω διατάξεως συναπτομένη σύμβαση, δεν καθιστά την διάρκεια της πρώτης αυτής συμβάσεως σε τρίμηνης διάρκειας, αλλά η δήλωση των συμβαλλομένων στο συμβατικό κείμενο ότι η σύμβαση αρχίζει από 1.3.2023 και λήγει στις 30.4.2023 (δίμηνης διάρκειας) αναφέρεται στην διάρκεια των εκατέρωθεν παροχών που θα εκπληρώνονταν εντός του χρονικού αυτού διαστήματος από τα συμβαλλόμενα μέρη δυνάμει της συμφωνηθείσας εννόμου σχέσεως και δεν έχει (η διάρκεια αυτή), πάντως, σχέση με την προβλεπόμενη από το νόμο αναδρομή της συμβάσεως για την κάλυψη παροχής που ήδη είχε εκπληρώσει ο παρέχων τις υπηρεσίες συντηρήσεως κατά το χρονικό διάστημα από 1.2.2023 έως 28.2.2023. Τούτων δοθέντων, κατά την γνώμη αυτή, η απάντηση που αρμόζει στο υποβληθέν ερώτημα είναι καταφατική.

Απάντηση.

15. Κατόπιν των προαναφερόμενων το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (τμήμα Δ') γνωμοδοτεί, κατά πλειοψηφία, ότι οι συμβάσεις που συνήψε το Πολεμικό Ναυτικό την 1^η Μαρτίου 2023 με τους εργαζόμενους της πρώην Διεύθυνσης Τροχαίου Υλικού του οικονομικού φορέα «ΕΝΑΕ Α.Ε», στερούνται αναδρομικής ισχύος.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Η Εισηγήτρια

Αθήνα 29 Ιουνίου 2023

Ο Προεδρεύων του Τμήματος

